

HRVATSKI SABOR

1909

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O KRITERIJIMA ZA SUDJELOVANJE U TRIPARTITNIM TIJELIMA I REPREZENTATIVNOSTI ZA KOLEKTIVNO PREGOVARANJE

Prolašavam Zakon o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 13. srpnja 2012. godine.

Klasa: 011-01/12-01/91

Urbroj: 71-05-03/1-12-2

Zagreb, 18. srpnja 2012.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O KRITERIJIMA ZA SUDJELOVANJE U TRIPARTITNIM TIJELIMA I REPREZENTATIVNOSTI ZA KOLEKTIVNO PREGOVARANJE

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju kriteriji i postupak utvrđivanja reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini, način utvrđivanja reprezentativnosti udruga poslodavaca, sindikata i njihovih udruga više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na lokalnoj i područnoj

(regionalnoj) razini, kriteriji i postupak utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje te prava reprezentativnih udruga.

(2) Sindikati i udruge poslodavaca te njihove udruge više razine čija je reprezentativnost utvrđena prema odredbama ovoga Zakona imaju posebna prava i obveze utvrđene ovim Zakonom.

(3) Sindikati i udruge poslodavaca te njihove udruge više razine, čija reprezentativnost nije utvrđena prema odredbama ovoga Zakona, imaju pravo na slobodno udruživanje, donošenje programa i organiziranje djelatnosti u punoj neovisnosti, u skladu s propisima, osim prava utvrđenih ovim Zakonom.

(4) Riječi koje imaju rodno značenje, bez obzira jesu li u ovom Zakonu korištene u muškom ili ženskom rodu, odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

II. KRITERIJI ZA SUDJELOVANJE U TRIPARTITNIM TIJELIMA

Kriteriji reprezentativnosti udruga poslodavaca više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Članak 2.

Reprezentativna udruga poslodavaca više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini u smislu ovoga Zakona je udruga poslodavaca više razine koja kumulativno ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) da je najmanje šest mjeseci prije dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje reprezentativnosti upisana u registar udruga poslodavaca više razine,
- 2) da je u nju udruženo najmanje tri tisuće poslodavaca ili da u nju udruženi poslodavci zapošljavaju najmanje sto tisuća radnika,
- 3) da je u nju udruženo najmanje pet udruga poslodavaca koje djeluju u različitim područjima, odnosno odjeljcima djelatnosti utvrđenim Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti,
- 4) da ona ili u nju udružene udruge poslodavaca imaju područne urede u najmanje četiri županije,
- 5) da raspolaže potrebnim prostorom i drugim materijalnim uvjetima za rad te da zapošljava najmanje pet radnika na temelju ugovora o radu.

Kriteriji reprezentativnosti udruge sindikata više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Članak 3.

(1) Reprezentativna udruga sindikata više razine za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini u smislu ovoga Zakona je udruga sindikata više razine koja kumulativno ispunjava sljedeće uvjete:

- 1) da je najmanje šest mjeseci prije dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje reprezentativnosti upisana u registar udruga sindikata više razine,
- 2) da u nju udruženi sindikati imaju najmanje pedeset tisuća radnika članova,
- 3) da je u nju udruženo najmanje pet sindikata koji djeluju u različitim područjima, odnosno odjeljcima djelatnosti utvrđenim Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti,
- 4) da ona ili u nju udruženi sindikati imaju područne urede u najmanje četiri županije,
- 5) da raspolaže potrebnim prostorom i drugim materijalnim uvjetima za rad te da zapošljava najmanje pet radnika na temelju ugovora o radu.

(2) U broj radnika članova sindikata iz stavka 1. točke 2. ovoga članka ubrajaju se radnici kojima poslodavac na temelju pisane suglasnosti usteže sindikalnu članarinu od plaće i radnici članovi sindikata koji samostalno uplaćuju sindikalnu članarinu.

Prava reprezentativnih udruga više razine koje sudjeluju u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Članak 4.

Reprezentativne udruge sindikata i poslodavaca više razine koje sudjeluju u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini imaju pravo:

- 1) predložiti Vladi Republike Hrvatske svoje predstavnike za tripartitno izaslanstvo Vlade Republike Hrvatske na Međunarodnoj konferenciji rada te imenovati svoje predstavnike u druga međunarodna tijela i organizacije,
- 2) u skladu sa zakonom ili posebnim sporazumom imenovati svoje predstavnike te na drugi način sudjelovati u radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i u drugim tijelima u kojima se odvija tripartitni socijalni dijalog na nacionalnoj razini,
- 3) imenovati svoje predstavnike u druga tijela za koja je posebnim propisom ili sporazumom predviđeno sudjelovanje predstavnika sindikata i poslodavaca na nacionalnoj razini.

Postupak utvrđivanja reprezentativnosti udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini

Članak 5.

(1) Radi utvrđivanja i ostvarivanja usklađenih djelatnosti u cilju zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih prava, odnosno interesa radnika i poslodavaca u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) jedinici, vođenja usklađene gospodarske, socijalne i razvojne politike te poticanja sklapanja i primjene kolektivnih ugovora može se osnovati gospodarsko-socijalno vijeće na razini jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Sporazumom o osnivanju Gospodarsko-socijalnog vijeća, kojega sklapa Vlada Republike Hrvatske te udruge sindikata i udruge poslodavaca više razine, kojima je

reprezentativnost utvrđena na nacionalnoj razini, mogu se utvrditi način i postupak osnivanja gospodarsko-socijalnih vijeća na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prava reprezentativnih udruga koje sudjeluju u tripartitnim tijelima na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini

Članak 6.

Reprezentativni sindikat, udruga poslodavaca, odnosno njihove udruge više razine, na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini imaju pravo:

- 1) imenovati svoje predstavnike gospodarsko-socijalnog vijeća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih tijela u kojima se odvija tripartitni socijalni dijalog na tim razinama,
- 2) imenovati svoje predstavnike u druga tijela za koja je posebnim propisom ili sporazumom predviđeno sudjelovanje predstavnika sindikata i poslodavaca.

III. REPREZENTATIVNOST ZA KOLEKTIVNO PREGOVARANJE

Reprezentativnost za kolektivno pregovaranje

Članak 7.

(1) Ako na području, odnosno razini za koju se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora djeluje samo jedan sindikat, isti se smatra reprezentativnim i njegovu reprezentativnost nije potrebno utvrđivati.

(2) Ako na području, odnosno razini za koju se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora djeluje više sindikata, poslodavac, odnosno udruga poslodavaca može pregovarati s pregovaračkim odborom kojeg pisanim sporazumom utvrde svi sindikati koji djeluju na području, odnosno razini za koje se sklapa kolektivni ugovor, u kojem slučaju se sindikati potpisnici toga sporazuma smatraju reprezentativnim i njihovu reprezentativnost nije potrebno utvrđivati.

(3) Pisanim sporazumom iz stavka 2. ovoga članka mora biti jasno iskazana volja sindikata o njihovom zajedničkom kolektivnom pregovaranju i za poslodavca predstavlja potvrdu da pregovara s reprezentativnim sindikatima.

(4) U slučaju pregovaranja o sklapanju kolektivnog ugovora kojima se ugovaraju prava zaposlenih za koja se sredstva u iznosu većem od pedeset posto troškova za plaće i druga materijalna prava radnika osiguravaju u državnom proračunu, reprezentativni sindikati, odnosno udruga sindikata mogu pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora samo s pregovaračkim odborom kojeg imenuje ili za to ovlasti Vlada Republike Hrvatske.

(5) U slučaju pregovaranja o sklapanju kolektivnog ugovora kojim se ugovaraju prava zaposlenih za koja se sredstva u iznosu većem od pedeset posto troškova za plaće i

druga materijalna prava radnika osiguravaju u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, reprezentativni sindikati, odnosno udruga sindikata mogu pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora samo s pregovaračkim odborom kojeg imenuje ili za to ovlasti nadležno tijelo utvrđeno statutom tih jedinica.

Kriteriji reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje

Članak 8.

(1) Ako na području, odnosno razini za koje se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora djeluje više sindikata, a isti ne postignu pisani sporazum iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona, svaki sindikat, poslodavac, odnosno udruga poslodavaca može pred Povjerenstvom za utvrđivanje reprezentativnosti (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) pokrenuti postupak utvrđivanja reprezentativnosti sindikata u skladu s ovim Zakonu.

(2) U postupku utvrđivanja reprezentativnosti sindikata iz stavka 1. ovoga članka, reprezentativnim sindikatom smatra se sindikat koji kod poslodavca ili na području, odnosno razini za koje se sklapa kolektivni ugovor ima najmanje dvadeset posto radnika članova od ukupnog broja sindikalno organiziranih radnika zaposlenih kod poslodavca ili poslodavaca koji posluju na području, odnosno razini za koje se sklapa kolektivni ugovor.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora na jednom području, što ne uključuje skupinu prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, u kojemu djeluje sindikat čiji su članovi radnici iste struke i zanimanja, reprezentativnim sindikatom smatra se i sindikat koji ima najmanje četrdeset posto radnika članova od ukupnog broja radnika iste struke i zanimanja zaposlenih kod poslodavaca koji posluju na području za koje se sklapa kolektivni ugovor.

(4) U smislu ovoga Zakona, sindikat iz stavka 3. ovoga članka smatra se sindikat u kojem najmanje sedamdeset pet posto njegovih članova čine radnici iste struke i zanimanja koje je izravno povezano s područjem za koje se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora.

(5) Na utvrđivanje broja radnika članova sindikata iz stavka 2. i 3. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 3. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(6) Ako se u postupku iz stavka 1. ovoga članka utvrdi reprezentativnost za više sindikata koji djeluju na području, odnosno razini za koje se sklapa kolektivni ugovor, poslodavac, odnosno udruga poslodavaca može pregovarati samo s pregovaračkim odborom kojeg pisanim sporazumom utvrde svi reprezentativni sindikati.

(7) Pisanim sporazumom iz stavka 6. ovoga članka mora biti jasno iskazana volja sindikata o njihovom zajedničkom kolektivnom pregovaranju i za poslodavca predstavlja potvrdu da pregovara s reprezentativnim sindikatima.

Pregovarački odbor sindikata za kolektivno pregovaranje

Članak 9.

(1) Ako reprezentativni sindikati u slučaju iz članka 8. stavka 6. ovoga Zakona ne

postignu pisani sporazum o sastavu pregovaračkog odbora u roku od pet dana od dana izvršnosti rješenja iz članka 21. stavak 1. ovoga Zakona, o istom će odlučiti Povjerenstvo na temelju razmjernog broja radnika članova svakog reprezentativnog sindikata, u odnosu na broj ukupno sindikalno organiziranih radnika na području, odnosno razini za koje se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora.

(2) Svaki reprezentativni sindikat iz stavka 1. ovoga članka bit će zastupljen u pregovaračkom odboru s najmanje jednim članom, a zastupljenost svih sindikata u pregovaračkom odboru mora biti što je moguće u većoj mjeri u skladu s udjelom članova pojedinog reprezentativnog sindikata u ukupnom broju sindikalno organiziranih radnika zaposlenih kod poslodavca ili poslodavaca koji posluju na razini, odnosno području za koje se sklapa kolektivni ugovor.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora na području u kojem djeluje reprezentativan sindikat iz članka 8. stavka 3. i 4. ovoga Zakona, isti ostvaruje pravo na jednog predstavnika u pregovaračkom odboru, neovisno o broju njegovih radnika članova u odnosu na ukupno sindikalno organizirane radnike na tom području.

(4) U slučaju iz članka 7. stavka 1. i 2. i članka 8. stavka 6. ovoga Zakona te stavka 2. i 3. ovoga članka, sastav i broj članova pregovaračkog odbora određuje se na način da pregovarački odbor ima najmanje tri, a najviše jedanaest članova.

(5) Pregovarački odbor sam utvrđuje način rada i donošenje odluka.

(6) Sindikatu kojem nije utvrđena reprezentativnost u skladu sa člankom 8. stavkom 2., 3. ili 4. ovoga Zakona i koji ne sudjeluje u kolektivnom pregovaranju, pregovarački odbor sindikata dužan je tijekom kolektivnog pregovaranja omogućiti iznošenje stavova i prijedloga o posebnim pravima njihovih članova.

(7) Na temelju pisane obavijesti sindikata o činjenicama iz članka 7. stavka 1. i 2. i članka 8. stavka 6. ovoga Zakona te pravomoćnog rješenja Povjerenstva iz stavka 2. i 3. ovoga članka, ministarstvo nadležno za rad izvršit će upis reprezentativnog sindikata odnosno udruge sindikata u evidenciju iz članka 17. stavka 5. ovoga Zakona.

(8) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati obveznike, postupak, sadržaj i rokove dostave obavijesti iz stavka 7. ovoga članka.

Trajanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje

Članak 10.

(1) Nakon što je reprezentativnost sindikata za kolektivno pregovaranje o sklapanju kolektivnog ugovora utvrđena na način i u postupku propisanom ovim Zakonom, isti zadržava utvrđenu reprezentativnost u razdoblju od tri godine od dana njenog utvrđivanja.

(2) Zadržavanje utvrđene reprezentativnosti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i u slučaju iz članka 7. stavka 1. i 2., članka 8. stavka 6. i članka 9. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(3) Ako nakon što je utvrđena reprezentativnost iz članka 7. stavka 1. i 2., članka 8. stavka 6. i članka 9. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, sindikat čija je reprezentativnost utvrđena prema odredbama ovoga Zakona, odbije sudjelovati u kolektivnom pregovaranju ne može u razdoblju iz stavka 1. ovoga članka pokrenuti niti sudjelovati u postupku utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za isto područje, odnosno razinu za koje je odbio kolektivno pregovarati.

(4) Sindikat iz stavka 3. ovoga članka dužan je poslodavcu, odnosno udruzi poslodavaca te ministarstvu nadležnom za rad dostaviti pisanu izjavu o svom odbijanju sudjelovanja u kolektivnom pregovaranju.

Ovlasti za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora

Članak 11.

(1) Nakon provođenja postupka utvrđivanja reprezentativnosti prema ovom Zakonu, poslodavac odnosno udruga poslodavaca koja djeluje na području, odnosno razini za koje se sklapa kolektivni ugovor, može kolektivno pregovarati samo s pregovaračkim odborom sindikata, koji se prema ovom Zakonu smatraju reprezentativnim.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona koji će se primjenjivati na više područja prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, na kojima je bitno različit broj zaposlenih i broj sindikalno organiziranih radnika, može se kolektivno pregovarati samo s pregovaračkim odborom sindikata, koje utvrđuje Povjerenstvo.

(3) Sastav pregovaračkog odbora sindikata iz stavka 2. ovoga članka Povjerenstvo će utvrditi na način da svako područje za koje se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora bude zastupljeno s jednim članom, predstavnikom sindikata koji na tom području ima najveći broj radnika članova, a da se preostali članovi pregovaračkog odbora utvrde na temelju broja radnika članova ostalih sindikata koji djeluju na područjima za koje se kolektivno pregovara u odnosu na broj ukupno sindikalno organiziranih radnika na područjima za koje se pregovara, a do ukupno jedanaest članova.

(4) Ako se nakon isteka razdoblja utvrđene reprezentativnosti sindikata iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona žele pokrenuti pregovori o sklapanju novog kolektivnog ugovora ili o izmjenama i dopunama kolektivnog ugovora sklopljenog na području, odnosno razini, poslodavac, odnosno udruga poslodavaca može pregovarati s reprezentativnim pregovaračkim odborom sindikata kojima je utvrđena reprezentativnost na način i u postupku propisanim ovim Zakonom.

(5) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, kada je utvrđena reprezentativnost sindikata, koji nisu potpisnici kolektivnog ugovora koji je na snazi, može se kolektivno pregovarati samo o sklapanju novog kolektivnog ugovora.

(6) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, sklapanjem novog kolektivnog ugovora prestaje važiti prethodno sklopljen kolektivni ugovor.

Područje i razina za koje se kolektivno pregovara i sklapa kolektivni

ugovor

Članak 12.

- (1) Kolektivno se pregovara i kolektivni ugovor se sklapa za određeno područje i na određenoj razini, koji se određuju prema primjeni kolektivnog ugovora.
- (2) Pod područjem za koje se kolektivno pregovara, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva se određeno područje, odjeljak, odnosno skupina utvrđena Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti, osim u slučaju iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona.
- (3) Razina za koju se kolektivno pregovara, u smislu ovoga Zakona, određuje se ovisno o primjeni kolektivnog ugovora na radnike jednog poslodavca, više poslodavaca, odnosno udruge poslodavaca, koji posluju na pojedinom području utvrđenom Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti.
- (4) Područje, odnosno razinu za koju se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora u slučaju iz članka 7. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, sporazumom određuju stranke kolektivnih pregovora.
- (5) Područje, odnosno razinu za koju se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora u slučaju iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je u svom zahtjevu za utvrđivanje reprezentativnosti sindikata za kolektivne pregovore predložiti sindikat koji pokreće postupak.
- (6) Ako tijekom postupka utvrđivanja reprezentativnosti sindikata, pitanje područja, odnosno razine za koju se pregovara postane sporno, o istom će odlučiti Povjerenstvo.

IV. POSTUPAK UTVRĐIVANJA REPREZENTATIVNOSTI

1. Povjerenstvo

Nadležnost, imenovanje i uvjeti rada Povjerenstva

Članak 13.

- (1) Postupak utvrđivanja reprezentativnosti prema odredbama ovoga Zakona provodi Povjerenstvo.
- (2) Povjerenstvo ima pet članova i pet zamjenika članova, koje na vrijeme od četiri godine imenuje ministar nadležan za rad.
- (3) Članove i zamjenike članova Povjerenstva imenuje ministar iz reda neovisnih predstavnika akademske zajednice, pravosudnih dužnosnika ili istaknutih stručnjaka, od kojih po dva člana i dva zamjenika na pisani prijedlog udruge sindikata i udruge poslodavaca više razine kojima je reprezentativnost utvrđena na nacionalnoj razini, u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odnosno trideset dana prije isteka mandata iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Pri imenovanju članova i provođenju postupka utvrđivanja reprezentativnosti moraju

se poštivati načela neovisnosti, nepristranosti i objektivnosti.

(5) Povjerenstvo može tužiti i biti tuženo na temelju ovlaštenja, odnosno obveza utvrđenih ovim Zakonom.

(6) Ministarstvo nadležno za rad osigurava uvjete, administrativnu podršku i potrebna sredstva za rad Povjerenstva.

(7) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati iznos naknade i način isplate naknade za rad Povjerenstva.

Način rada Povjerenstva

Članak 14.

(1) Povjerenstvo će na svojoj prvoj sjednici izabrati predsjednika i dva potpredsjednika te donijeti poslovnik o svom radu i načinu donošenja odluka.

(2) Povjerenstvo može točnost dostavljenih podataka utvrditi uvidom u odgovarajuće registre, evidencije ili izvore službenih podataka, poštujući pri tom propise o zaštiti osobnih podataka.

(3) Ako Povjerenstvo tijekom rada posumnja u istinitost dostavljenih podataka ili takvu sumnju iskaže udruga čija se reprezentativnost u tom postupku utvrđuje, Povjerenstvo može od tijela nadležnog za inspekciju rada zatražiti provjeru točnosti dostavljenih podataka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, tijelo nadležno za inspekciju rada dužno je u roku od petnaest dana od dana podnesenog zahtjeva nadzorom provjeriti točnost podataka i o tome izvijestiti Povjerenstvo.

2. Utvrđivanje reprezentativnosti udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti

Članak 15.

(1) Udruga poslodavaca više razine, odnosno udruga sindikata više razine koja želi da se utvrdi njezina reprezentativnost za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini mora Povjerenstvu podnijeti zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti.

(2) Zahtjev udruge poslodavaca više razine iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1) popis poslodavaca članova udruge poslodavaca, s naznakom broja radnika, iz članka 2. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, koje ti poslodavci zapošljavaju,

2) popis udruženih udruga poslodavaca, s naznakom područja u kojima one djeluju utvrđenim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti,

3) popis područnih ureda u županijama,

4) podatke o raspoloživim prostornim i drugim materijalnim uvjetima za rad te podatke o broju radnika zaposlenih u stručnim službama.

(3) Zahtjev udruge sindikata više razine iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1) popis u udruhu udruženih sindikata, s brojem radnika članova sindikata kojima poslodavac na temelju pisane suglasnosti od plaće ušteže članarinu, ovjeren od poslodavca, te od sindikata ovjeren broj radnika članova sindikata koji samostalno uplaćuju članarinu,

2) popis udruženih sindikata, s naznakom područja u kojima oni djeluju utvrđenim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti,

3) popis područnih ureda u županijama,

4) podatke o raspoloživim prostornim i drugim materijalnim uvjetima za rad te podatke o broju radnika zaposlenih u stručnim službama.

(4) Podaci u podnesenom zahtjevu moraju biti iskazani sa stanjem u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je zahtjev podnesen.

(5) Na zahtjev sindikalnog povjerenika ili sindikalnog predstavnika, poslodavac je dužan u roku od osam dana od dana podnesenog zahtjeva, sindikatu dostaviti broj radnika članova sindikata kojima se na temelju pisane suglasnosti ušteže članarina.

(6) Ako poslodavac u roku iz stavka 5. ovoga članka ne dostavi broj radnika članova sindikata kojima se na temelju pisane suglasnosti ušteže članarina, na zahtjev sindikalnog povjerenika ili sindikalnog predstavnika, inspektor rada će u roku od 24 sata od podnošenja zahtjeva rješenjem poslodavcu naložiti da u roku od tri dana dostavi podatak o broju radnika članova sindikata.

Rad Povjerenstva

Članak 16.

(1) Nakon što zaprimi zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti iz članka 15. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, Povjerenstvo će najkasnije u roku od osam dana utvrditi sadrži li podneseni zahtjev sve propisane podatke.

(2) Ako podneseni zahtjev ne sadrži sve propisane podatke, Povjerenstvo će pozvati podnositelja zahtjeva da isti dopuni u roku od petnaest dana, uz upozorenje da se u slučaju ne udovoljavanja tom pozivu njegova reprezentativnost u tom postupku neće utvrđivati.

(3) Ako podnositelj zahtjeva svoj zahtjev ne dopuni u roku iz stavka 2. ovoga članka, Povjerenstvo će u daljnjem roku od osam dana svojim rješenjem obustaviti postupak utvrđivanja reprezentativnosti.

(4) Ako Povjerenstvo na temelju podnesenog ili dopunjenog zahtjeva utvrdi da podnositelj zahtjeva prema odredbama ovoga Zakona ne ispunjava uvjete za utvrđivanje reprezentativnosti, donijet će u roku od petnaest dana rješenje o odbijanju zahtjeva za

utvrđivanje reprezentativnosti.

(5) Ako Povjerenstvo utvrdi da je zahtjev potpun i da podnositelj zahtjeva ispunjava zakonom propisane uvjete, o pokrenutom postupku utvrđivanja reprezentativnosti će u roku od petnaest dana, u »Narodnim novinama« i na mrežnoj stranici ministarstva nadležnog za rad, objaviti javni poziv svim udrugama poslodavaca više razine i udrugama sindikata više razine da u roku od četrdeset i pet dana od objave javnog poziva i oni dostave svoje zahtjeve za utvrđenje reprezentativnosti, uz upozorenje da se u slučaju ne udovoljavanja tom pozivu njihova reprezentativnost u tom postupku neće utvrđivati.

(6) Protiv rješenja iz stavka 3. i 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali svaka udruga koja je sudjelovala u postupku utvrđivanja reprezentativnosti može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka, nadležni upravi sud donijet će odluku u roku od trideset dana od dana podnošenja tužbe.

Rješenje o utvrđivanju reprezentativnosti udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Članak 17.

(1) Po isteku roka iz članka 16. stavka 5. ovoga Zakona, u slučaju utvrđivanja reprezentativnosti na nacionalnoj razini, Povjerenstvo će u daljnjem roku od šezdeset dana, na temelju utvrđenih podataka, rješenjem utvrditi popis reprezentativnih udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini.

(2) Izvršno rješenje iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali svaka udruga koja je sudjelovala u postupku utvrđivanja reprezentativnosti može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, nadležni upravni sud donijet će odluku u roku od trideset dana od dana podnošenja tužbe.

(5) Na temelju pravomoćnog rješenja iz stavka 1. ovoga članka, pisane obavijesti iz članka 9. stavka 7. te pisane izjave iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona, ministarstvo nadležno za rad vodi posebnu evidenciju reprezentativnih udruga sindikata i poslodavaca više razine te reprezentativnih sindikata za kolektivno pregovaranje.

Postupak novog utvrđivanja odnosno preispitivanja utvrđene reprezentativnosti udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini

Članak 18.

(1) Protekom roka od tri godine od pravomoćnosti rješenja iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona, svaka udruga poslodavaca, odnosno udruga sindikata više razine može zatražiti novo utvrđivanje reprezentativnosti udruga za sudjelovanje u tripartitnim tijelima

na nacionalnoj razini.

(2) Postupak preispitivanja utvrđene reprezentativnosti može i prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka pokrenuti udruga poslodavaca, odnosno udruga sindikata više razine koja je zastupljena u Gospodarsko-socijalnom vijeću, ako učini vjerojatnim da neka od udruga zastupljenih u Gospodarsko-socijalnom vijeću više ne ispunjava neki od uvjeta iz članka 2., odnosno članka 3. ovoga Zakona.

(3) U zahtjevu za preispitivanje utvrđene reprezentativnosti iz stavka 2. ovoga članka mora biti obrazložena i potkrijepljena tvrdnja da neka od udruga koja je zastupljena u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini više ne ispunjava uvjete iz članka 2., odnosno članka 3. ovoga Zakona.

(4) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka podnosi se Povjerenstvu koje je dužno u roku od petnaest dana o istom obavijestiti udrugu poslodavaca, odnosno udrugu sindikata više razine čija se reprezentativnost preispituje i zatražiti podatke o ispunjavanju osporenog uvjeta te odrediti primjereni rok za dostavu tih podataka.

(5) Na postupak preispitivanja utvrđene reprezentativnosti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 13. do 17. ovoga Zakona.

(6) Nakon završenog postupka preispitivanja utvrđene reprezentativnosti Povjerenstvo će u roku od petnaest dana donijeti odgovarajuće rješenje.

(7) U postupku iz stavka 2. ovoga članka, preispitivanje utvrđene reprezentativnosti će se provesti samo za udrugu poslodavaca, odnosno udrugu sindikata više razine, čija se reprezentativnost u odnosu na određeni uvjet preispituje.

3. Utvrđivanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora

Zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora

Članak 19.

(1) Postupak utvrđivanja reprezentativnosti iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona pokreće se podnošenjem zahtjeva Povjerenstvu za utvrđivanjem reprezentativnosti sindikata, s navođenjem podatka iz članka 8. stavka 2., odnosno podataka iz članka 8. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

(2) Poslodavac odnosno udruga poslodavaca koja želi pokrenuti pregovore o izmjenama i dopunama kolektivnog ugovora sklopljenog na području, odnosno razini, za koje je proteklo vrijeme na koje je utvrđena reprezentativnost sindikata iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, može Povjerenstvu podnijeti zahtjev za utvrđivanje reprezentativnosti sindikata.

Rad povjerenstva

Članak 20.

(1) U slučaju iz članka 19. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, Povjerenstvo će u roku od petnaest dana javnim pozivom, objavljenim u »Narodnim novinama« i na mrežnoj stranici ministarstva nadležnog za rad, pozvati sindikate koji imaju radnike članove zaposlene kod poslodavca ili poslodavaca koji djeluju na razini, odnosno području za koje se utvrđuje reprezentativnost, da u roku od trideset dana od objave poziva dostave podatke iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona, uz upozorenje da se u slučaju ne udovoljavanja tom pozivu njihova reprezentativnost neće utvrđivati.

(2) Ukupni broj sindikalno organiziranih radnika zaposlenih kod poslodavca ili poslodavaca koji posluju na razini, odnosno području za koje se kolektivno pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona, utvrđuje se zbrojem radnika članova svih sindikata koji sudjeluju u tom postupku utvrđivanja reprezentativnosti sindikata.

(3) Podatak o ukupnom broju radnika iste struke i zanimanja zaposlenih kod poslodavaca koji posluju na području za koje se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora i podatak o broju radnika članova sindikata iste struke i zanimanja, dužan je dostaviti sindikat iz članka 8. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

Rješenje o utvrđivanju reprezentativnosti sindikata i stranke kolektivnog ugovora

Članak 21.

(1) U slučaju podnošenja zahtjeva za utvrđivanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje, Povjerenstvo će u roku od petnaest dana od dana isteka roka iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona, na temelju utvrđenih podataka rješenjem utvrditi reprezentativnost sindikata za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora i isto dostaviti svim sindikatima koji su sudjelovali u tom postupku utvrđivanja reprezentativnosti.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali svaka udruga koja je sudjelovala u postupku utvrđivanja reprezentativnosti može protiv istih pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, nadležni upravni sud donijet će odluku u roku od trideset dana od dana podnošenja tužbe.

(4) Stranke kolektivnog ugovora, o čijem sklapanju je pregovarao pregovarački odbor sindikata čija je reprezentativnost utvrđena na način i u postupku propisanim ovim Zakonom, mogu biti, na strani poslodavaca jedan ili više poslodavaca ili njihove udruge, a na strani radnika, jedan ili više sindikata ili njihove udruge.

(5) Ako na području za koje se pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora djeluje i sindikat iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona, kolektivni ugovor neće biti važeći ako ga na strani radnika potpiše samo sindikat, odnosno sindikati iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona.

Postupak novog utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivne pregovore

Članak 22.

- (1) Sindikat koji je na području, odnosno razini za koje se kolektivno pregovara o sklapanju kolektivnog ugovora započeo s djelovanjem nakon završetka prethodnog postupka utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje, može nakon proteka roka od godine dana od dana okončanja tog postupka pokrenuti postupak novog utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje.
- (2) Postupak novog utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje može pokrenuti samo sindikat koji ispunjava kriterij reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje iz članka 8. stavka 2., odnosno stavka 3. i 4. ovoga Zakona.
- (3) Ako je nakon provedenog postupka novog utvrđivanja reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje, reprezentativnim utvrđen drugi sindikat, prestaje reprezentativnost sindikata čija je reprezentativnost utvrđena u prethodno provedenom postupku.
- (4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, kada je utvrđena reprezentativnost sindikata, koji nisu potpisnici kolektivnog ugovora koji je na snazi, može se kolektivno pregovarati samo o sklapanju novog kolektivnog ugovora.
- (5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka sklapanjem novog kolektivnog ugovora prestaje važiti prethodno sklopljeni kolektivni ugovor.
- (6) Na postupak novog utvrđivanja reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 13. i 14. te odredbe članka 19., 20. i 21. ovoga Zakona.

V. NADZOR

1. Upravni nadzor

Članak 23.

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za rad.

2. Inspeksijski nadzor

Članak 24.

Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja tijelo državne uprave nadležno za inspekciju rada.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 25.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- 1) ako u propisanom roku ili u propisanom sadržaju ne dostavi obavijest iz članka 9. stavka 7. ovoga Zakona,
- 2) ako uz zahtjev iz članka 15. stavka 2. i 3. ovoga Zakona dostavi netočne podatke o ispunjavanju kriterija za utvrđivanje reprezentativnosti za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini,
- 3) ako u propisanom roku sindikalnom povjereniku, odnosno sindikalnom predstavniku ne dostavi ili dostavi netočan popis članova sindikata koji su zaposleni kod poslodavca i kojima se na temelju pisane suglasnosti usteže sindikalna članarina (članak 15. stavak 5.),
- 4) ako na zahtjev Povjerenstva iz članka 18. stavka 4. ovoga Zakona ne dostavi ili dostavi netočne podatke o ispunjavanju osporenog uvjeta,
- 5) ako uz zahtjev iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona ne dostavi ili dostavi netočne podatke o ispunjavanju kriterija za utvrđivanje reprezentativnosti sindikata za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora,
- 6) ako u postupku novog utvrđivanja reprezentativnosti iz članka 22. stavka 2. ovoga Zakona ne dostavi ili dostavi netočne podatke o ispunjavanju kriterija iz članka 8. stavaka 2., 3. ili 4. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 6.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o načinu određivanja zastupljenosti udruga sindikata više razine u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini (»Narodne novine«, br. 19/99.).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 253. i članak 254. Zakona o radu (»Narodne novine«, br. 149/09. i 61/11.).

(3) Rješenje ministra nadležnog za rad o utvrđivanju udruga sindikata više razine koje ispunjavaju uvjete za zastupljenost u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini (»Narodne novine«, br. 55/09.) ostaje na snazi do utvrđivanja reprezentativnosti na temelju ovoga Zakona, a najduže šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ministar nadležan za rad će u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike iz članka 9. stavka 8. i članka 13. stavka 7. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnog odnosa sadržana u kolektivnim ugovorima koji su istekli, a koja se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona i dalje produženo primjenjuju kao dio prethodno sklopljenih ugovora o

radu, prestat će se primjenjivati u produženoj primjeni danom sklapanja novog kolektivnog ugovora na temelju ovoga Zakona, a najduže tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnog odnosa, sadržana u kolektivnim ugovorima koji nisu istekli te u kolektivnim ugovorima sklopljenim na neodređeno vrijeme, a u kojima je u slučaju otkazivanja ugovorena njihova produžena primjena, mogu se produženo primjenjivati kao dio prethodno sklopljenih ugovora o radu do sklapanja novog kolektivnog ugovora, a najduže tri mjeseca od isteka roka na koji je bio sklopljen kolektivni ugovor, odnosno najduže tri mjeseca od protoka otkaznog roka.

(3) Stranke kolektivnog ugovora mogu ugovoriti produženu primjenu pravnih pravila kolektivnog ugovora na način da se nakon isteka roka na koji je sklopljen kolektivni ugovor, u njemu sadržana pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnog odnosa kao dio prethodno sklopljenih ugovora o radu, produženo primjenjuju do sklapanja novog kolektivnog ugovora, a najduže tri mjeseca od isteka roka na koji je kolektivni ugovor sklopljen.

(4) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 262. Zakona o radu.

(5) Za ugovoreno vrijeme produžene primjene pravnih pravila kolektivnog ugovora iz stavka 2. ovoga članka i pri ugovaranju vremena važenja produžene primjene pravnih pravila kolektivnog ugovora iz stavka 3. ovoga članka, ne primjenjuje se odredba članka 7. stavka 1. i 3. Zakona o radu.

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 006-04/12-01/01

Zagreb, 13. srpnja 2012.

HRVATSKI SABOR

Potpredsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.